

REFERAT |KRS| Kommunalutvalget (2011-2015) d. 13-03-2012

Møtedato Tirsdag d. 13. marts 2012 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Gokjenning av kommunalutvalgets møteprotokoll 07.02.12.....	3
Kristiansand Næringssselskap AS (KNAS) - Eierskapsmelding del 3 - justert innstilling.....	5
Støtte til Arendalsuka 2012.....	8
Hamrevann - inngåelse av opsjonsavtale.....	11
Høringsuttalelse.....	14
Erverv av grunn til Kjevik flyplass.....	23

Sak 12/12: Gokjenning av kommunalutvalgets møteprotokoll 07.02.12

Vedlegg

Møteprotokoll. KOMMUN, 07022012 0900, Ordinært møte.

Dato: 14.02.2012
Saksnr.: 201200005-11
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
13.03.2012

Gokjenning av kommunalutvalgets møteprotokoll 07.02.12

Forslag til vedtak:

1. Kommunalutvalget godkjenner protokoll fra møte 07.02.12

Kristin T. Andresen
organisasjonsdirektør

Anne Lise H. Aabø
formannskapssekretær

Trykte vedlegg: Protokoll fra kommunalutvalgets møte 07.02.12

Sak 13/12: Kristiansand Næringssselskap AS (KNAS) - Eierskapsmelding del 3 - justert innstilling

Vedlegg

Saksprotokoll

Kristiansand Næringssselskap AS - eierskapsmelding del 3

Notat datert 29.02.12 fra Deloitte

Notat fra styremøte KNAS 02.02.12

epost fra KNAS datert 08.02.12

Dato: 05.03.2012
Saksnr.: 201202339-1
Arkivkode E: 255
Saksbehandler: Terje Fjellvang

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
13.03.2012
21.03.2012

Kristiansand Næringssselskap AS (KNAS) - Eierskapsmelding del 3 - justert innstilling

Rådmannen fremmet forslag til eierskapsmelding del 3 for kommunalutvalget i møte 07.02.12. Styret i KNAS distribuerte i forkant av dette møtet et notat der det ble uttrykt uenighet med rådmannens innstilling og presentert forslag til alternativt vedtak. Kommunalutvalget vedtok å utsette behandlingen.

Styret i KNAS mener at rådmannens forslag innebærer en dreining av KNAS sin strategi til å bli et rent kommersielt eiendomsselskap. Denne tolkningen av rådmannens forslag kom også til uttrykk i styrets vedtak av 01.09.11 (gjengitt i rådmannens saksfremstilling 31.01.12). I dialogen med den administrative ledelse i KNAS i (møte i august 2011) ble det presisert at det ikke ville bli foreslått endringer i formål, men foreslått en klargjøring av avkastningskrav og utbyttepolitikk. I tillegg foreslo rådmannen enkelte justeringer basert på utviklingen av eierstrategi hentet fra statens eierskapsmelding og innspill fra revisjonen vedr. EØS-reglene i forhold til offentlig støtte.

Det fremgår av rådmannens saksfremstilling og forslag til vedtak at det ikke foreslås endringer i formålet med selskapet jfr. §3 der det fremgår at "Selskapets formål er å bidra til vekst og verdiskapning gjennom eiendomsutvikling. Målsettingen for selskapet er gjennom areal og eiendomsutvikling å utvikle fremtidsrettede og bærekraftige løsninger for lokal og regional virksomhet, herunder eie og forvalte eiendomsmasse".

Rådmannen kan derfor ikke se det er grunnlag for den tolkning som KNAS gjør og heller ikke de konsekvenser de trekker av denne tolkningen.

Rådmannen vil understreke hensikten med eierskapsmelding del 3:

- Klargjøre metode for målinger og forventninger knyttet til avkastning og finansielle resultater.
- Klargjøre regler og modell for utbyttepolitikk og utbytteforventninger.

Styret i KNAS har innvendinger i forhold til beregningen av avkastning og forslag til utbyttepolitikk. Det foreslås å bruke begrepet "sysselsatt kapital" som grunnlag for avkastningskravet. Begrepet "sysselsatt kapital" brukes av KNAS på en måte som ikke er

forankret i teori (jfr. notat dat. 29.02.12 fra Deloitte). Forslaget fra KNAS innebærer at man i realiteten ikke skal medta et utvalg av langsiktige posisjoner i avkastningsgrunnlaget. Det foreslås et kriterium som innebærer at eiendommer som ikke gir inntekter i den tidshorisont som målingene fanger opp, ikke skal inkluderes. I rådmannens foreslåtte modell for avkastning er det lagt til grunn verdijustert totalkapital som dermed fanger opp verdiendringer i hele porteføljen også den delen som ikke gir inntekter. Den foreslåtte modellen fra KNAS medfører et lavere avkastningskrav som det ikke er grunnlag for i henhold til EØS-reglene (jfr. revisjonens innspill til eierskapsmelding 3 – mai 2011).

Styret i KNAS foreslår en annen formulering vedr. utbytte enn i rådmannens innstilling. I mail 08.02.12 fra adm. dir. i KNAS fremgår det at rådmannens forslag innebærer at eier "detaljert instruerer hvordan konsernbidrag skal benyttes" og at det "er uheldig og kan bety at KNAS kommer i en unødig skatteposisjon. Når vi diskuterer utbytte er dette med basis i konsernresultatet og likviditet selv om det til syvende og sist er morselskapet som må avgi utbytte". I vedlagte notat dat. 29.02.12 fra Deloitte fremgår det at det er fullt mulig å gi konsernbidrag uten skattemessig effekt.

I rådmannens forslag til vedtak fremgår det at det er konsernets resultat som danner grunnlaget for utbyttet mens KNAS i sitt innspill har erstattet begrepet "konsernets resultat" med "selskapets overskudd". Rådmannen mener det er viktig å presisere at det er konsernets resultat som bør legges til grunn. Det presiseres videre at selskapet bør sørge for tilgjengeliggjøring av utbyttet i morselskapet innenfor de muligheter og begrensninger som ligger i aksjeloven.

Rådmannen fremmer på bakgrunn av drøftingen i kommunalutvalget 07.02.12 en justert innstilling der det presiseres at det ikke foreslås endringer i selskapets vedtekter.

Forslag til vedtak:

1. KNAS skal drive med og legge til rette for eiendoms- og næringsutvikling i Kristiansand i tråd med vedtektenes §3. Virkeområdet utvides til også å gjelde omliggende områder (Knutepunkt-kommunene).
2. Selskapet skal operere og drive etter markedsmessige betingelser og innenfor EØS-reglens lovlighet med fokus på langsiktig verdiskapning for eier.
3. Det er ikke anledning til å gi et generelt fratrett i selskapets avkastningskrav som følge av politisk pålagte oppgaver. Dersom eier pålegger selskapet oppgaver som helt klart ikke er bedriftsøkonomisk forsvarlig skal selskapet kompenseres for dokumenterte ekstrakostnader i forbindelse med den aktuelle saken.
4. Den foreslåtte metoden for måling av avkastning etableres. Det hentes i første omgang inn en ekstern verdivurdering av selskapets aktiva pr. 31.12.11 for
 - a. å kunne verdsette selskapets aktiva og
 - b. å vurdere selskapets verdistigning i forhold til bokførte verdier.Kostnaden bekostes av eier.
5. Det foreslåtte avkastningsmålet på 6 % av verdijustert totalkapital implementeres.
6. Den foreslåtte utbyttmodellen med et mål for utbytte på minimum 50 % av konsernets resultat implementeres. Selskapet bør sørge for tilgjengeliggjøring av utbyttet i morselskapet.

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Trykte vedlegg:

- Mail 08.02.12 fra adm. dir. i KNAS og notat fra styremøte 02.02.12.
- Notat dat. 29.02.12 fra Deloitte vedr. sysselsatt kapital og konsernbidrag.

Sak 14/12: Støtte til Arendalsuka 2012

Vedlegg

Programutkast

Dato: 22.02.12
Saksnr.: 201202231-2
Arkivkode E: 223
Saksbehandler: Øyvind Lyngen Laderud

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
13.03.2012

Støtte til Arendalsuka 2012

Sammendrag:

Arendalsuka har søkt Kristiansand kommune om støtte til planlegging og gjennomføring av arrangementet for 2012.

Selve arrangementet skal finne sted i august. De tre dagene vil ha hovedfokus på henholdsvis nasjonal politikk, internasjonal politikk/utenrikspolitikk og næringsliv/økonomisk politikk. Arendalsuka tar mål av seg til å bli landets ledende møteplass for politikk og næringsliv. Arrangørene ønsker å ha på plass de fleste viktigste samfunnstopper under arrangementet. Ved å legge arrangementet til august vil det kunne etablere Arendalsuka som vertsskap for valgkampåpningen annethvert år noe som vil bidra sterkt til økt oppmerksomhet. Det er planlagt at viktige næringsaktører skal være til stede.

I innledningen til Kommuneplan 2011-2022 for Kristiansand, står det at Kristiansand har et særlig ansvar for at landsdelen skal utvikle seg, og som den største byen i regionen har vi et særlig ansvar for å bidra til dette. Blant satsingsområdene i planen er Byen som drivkraft; Kristiansand skal være et attraktivt landsdelssenter. Kristiansand kommune skal ha en rolle som tilrettelegger, som pådriver og døråpner og som samarbeidspart og nettverksbygger. Byens involvering i – og evne til – å ta i bruk de samlede ressurser, produkter og kunnskap vil være avgjørende for regional vekst.

Samarbeid med regionens øvrige kommuner og de to fylkeskommunene står sentralt i forhold til et felles ansvar for samfunnsutvikling slik som næringsutvikling, helse, samferdsel, boligmarked, utdanning og kunnskapsutvikling.

Det er begrensede ressurser i Kristiansand kommune til slike formål og ethvert forslag og prosjekt må vurderes nøye i forhold til formål og nytte. Tilsvarende søknad for 2011 ble avslått av Kristiansand kommune.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune vurderer Arendalsuka som et positivt bidrag i forhold til å etablere Arendal og Sørlandet som en fast møteplass for politikk og næringsliv.
2. Kristiansand kommune ønsker at arrangementet skal kunne bli den viktige møteplassen arrangørene selv legger opp til i sin presentasjon og ønsker derfor å støtte Arendalsuka 2012 med inntil kr 100.000,-
3. Beløpet bevilges fra Kommunalutvalgets tilleggsbevilgningskonto.

Tor Sommerseth
Rådmann

Finn Aasmund Hobbesland
Leder By- og samfunnsenheten

Sak 15/12: Hamrevann - inngåelse av opsjonsavtale

Vedlegg

Opsjonsavtale Hamrevann m vedlegg

Dato: 13.03.2012
Saksnr.: 201202281-1
Arkivkode E: 611 &01
Saksbehandler: Line Baasland

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
13.03.2012

Hamrevann - inngåelse av opsjonsavtale

Sammendrag:

Bystyret vedtok den 25.04.2007 "Retningslinjer for kommunens politikk for nye boligutbyggingsområder." Dette innebærer at kommunen skal engasjere seg sterkere i nye utbyggingsområder, for å oppnå kommunens målsetting om å:

- øke tilgangen på boliger
- bidra til å øke antall aktører i markedet
- hindre høy prisstigning på boliger

Videre vedtok Kommunalutvalget Strategi for den nye boligutbyggingspolitikken i Kristiansand 20.5.2008.

På bakgrunn av dette innledet Kristiansand eiendom (heretter KE) arbeid med å få til avtaler med grunneiere og samarbeid med private utbyggere, for å komme i grunneierposisjon til områder som kan være framtidige boligutbyggingsområder.

KE ønsker å inngå opsjonsavtale med Hamrevann AS som står for utviklingen av Hamrevann området. Hamrevann AS ønsker å utvikle området til boområde. Opsjonsavtalen innebærer at KE får anledning til å inngå kjøpsavtale, som gir KE rett og plikt til å kjøpe delområde(r) eller kjøpe rett til å utvikle delområde til utbyggingsområde, når det foreligger vedtatt kommunedelplan for området. KE mener denne opsjonsavtalen kan gi kommunen en god anledning til å komme i posisjon for å oppfylle målsettingene i boligutbyggingspolitikken.

For å oppfylle intensjonen ved Retningslinjer for kommunens politikk for nye boligutbyggingsområder og Strategi for den nye boligutbyggingspolitikken, anbefaler Eiendomssjefen at KE gis anledning til å inngå opsjonsavtalen med Hamrevann AS.

Forslag til vedtak:

1. Kommunalutvalget gir sin tilslutning til at Kristiansand eiendom inngår opsjonsavtale med Hamrevann AS, om framtidig kjøp av areal i Hamrevannområdet.

Hans Christian Gram
Eiendomssjef

Line Baasland
rådgiver

Trykte vedlegg: Avtale mellom Kristiansand eiendom og Hamrevann AS
Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

Bystyret vedtok den 25.04.2007 "Retningslinjer for kommunens politikk for nye boligutbyggingsområder." Dette innebar at kommunen skulle engasjere seg sterkere i nye utbyggingsområder, for å oppnå kommunens målsetting om å:

- øke tilgangen på boliger
- bidra til å øke antall aktører i markedet
- hindre høy prisstigning på boliger

Et av virkemidlene for å oppnå disse målsettingene er punkt 3 i vedtaket om Retningslinjer for kommunens politikk for nye boligutbyggingsområder: *"Bystyret er enig i at det kan inngås avtaler om grunnverv og bygging av infrastruktur for kommunale utbyggingsområder innenfor en økonomisk ramme på 200 millioner kroner."*

For å følge opp de nye retningslinjene utarbeidet Kristiansand eiendom Strategi for den nye boligutbyggingspolitikken i Kristiansand, som ble vedtatt av Kommunalutvalget 20.5.2008. I strategien sier vi *" Kristiansand eiendom vil engasjere seg i nye utbyggingsområder ved å oppnå grunneierposisjon. Grunneierposisjon oppnås enten ved at kommunen kjøper eiendom i et området til markedspris, eller inngår samarbeidsavtale med grunneiere om utvikling av eiendom."*

På bakgrunn av dette har Kristiansand eiendom komme fram til avtale med Hamrevann as om opsjon på å komme i grunneierposisjon i Hamrevannområdet.

Opsjonen innebærer at KE gis anledning til å inngå kjøpsavtale, som gir KE rett og plikt til å kjøpe delareal eller kjøpe rett til å utvikle delareal til utbyggingsområde, når det foreligger vedtatt kommunedelplan og utbyggingsavtale for Hamrevannområdet. Når kommunedelplanen er endelig vedtatt avklarer KE og HAS i samarbeid hvilket/hvilke område (r) KE skal kjøpe, og det utarbeides egen kjøpsavtale for dette. Utbyggingsområdet KE kan kjøpe skal være mellom 50 og 150daa.

Prisen for kjøpet skal være markedspris. Med dette menes de kjøpte områdenes relative andel av Hamrevanns samlede selvkostnad, pluss markedsmessig fortjeneste. Nærmere detaljer om pris og øvrige betingelser skal avtales i kjøpsavtalen.

KE skal delta i en samarbeidsgruppe med Hamrevann as. Samarbeidsgruppa skal sørge for at intensjonene i avtalen blir fulgt opp.

Avtalen gjelder fram til det foreligger vedtatt kommunedelplan og eventuelt utbyggingsavtale for Hamrevannområdet, og KE har kjøpt det/de delområdene det er enighet KE skal kjøpe. Dersom det ikke oppnås enighet om kjøp innen 9 måneder etter at kommunedelplanen er vedtatt bortfaller avtalen. Dersom det ikke foreligger vedtatt kommunedelplan innen 01.01.2022 bortfaller avtalen.

Konklusjon

For å oppfylle intensjonen ved Retningslinjer for kommunens politikk for nye boligutbyggingsområder og Strategi for den nye boligutbyggingspolitikken, anbefaler Eiendomssjefen at KE inngår opsjonsavtale med Hamrevann AS.

Sak 16/12: Høringsuttalelse

Vedlegg

Saksprotokoll

Mandat og forslag kopiert direkte fra NOU

Dato: 29.2.2012
Saksnr.: 201115391-2
Arkivkode E: 006
Saksbehandler: Raimond Oseland

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
13.03.2012
28.03.2012

Høringsuttalelse: NOU 2011:18 Struktur for likestilling

Sammendrag:

Kristiansand kommune ønsker å uttale seg til enkelte av forslagene i NOU 2011:18, Struktur for likestilling. Utvalget som står bak utredningen foreslår en sterkere satsing på likestilling på alle diskrimineringsgrunnlag gjennom organisatoriske endringer, justeringer i lovtekst, kompetanseheving og et 10-årig likestillingsprogram.

En organisatorisk samordning av likestillingsarbeid på alle diskrimineringsgrunnlagene støttes.

Det er naturlig at forbud mot sammensatt diskriminering tas inn i likestillingsloven og i de øvrige diskrimineringslovene.

Den politiske styringen bør styrkes slik utvalget foreslår gjennom opprettelsen av et eget direktorat.

Utvalgets forslag om regionkontorer er positivt fordi det kan støtte opp under det lokale likestillingsarbeidet gjennom veiledning og annen oppfølging både for arbeidsgivere og offentlige myndigheter.

Vi ser det som ønskelig at man vurderer om det regionale likestillingsarbeidet kan legges til fylkesmannsembetet før man konkluderer hvilken modell man lander på.

Dersom man velger regionkontormodellen mener vi det er gode argumenter som taler for at ett av disse legges i Arendal eller Kristiansand for å styrke landsdelens likestillingsarbeid.

Forslag til endringer i Likestillingslovens §§ 1 a og b for arbeidsgivere og offentlige myndigheter støttes på et generelt grunnlag. Sett fra kommunens synspunkt er det ikke ønskelig at redegjørelsesplikten utvides, verken med tanke på frekvens eller detaljeringsgrad. Økt ressursinnsats innen likestilling bør ha et positivt fortegn i form av veiledning og ikke rapportering og kontroll.

Forslaget om et 10-årig program for å styrke det lokale likestillingsarbeidet anses som et helt nødvendig tiltak for å nå ambisjonene i et fremtidsrettet likestillingsarbeid. Det forutsetter at nødvendige ressurser tilføres alle aktører med pådriveransvar.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet gir sin tilslutning til rådmannens forslag til høringsuttalelse datert 29.02.2012

Tor Sommerseth
Rådmann

Tone Iglebæk
for
Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg: Utvalgets forslag

Utrykte vedlegg: NOU 2011:18

Bakgrunn for saken :

Høringsuttalelse til «Struktur for likestilling»

Likestillingsutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 12. februar 2010 for å utrede norsk likestillingspolitikk med utgangspunkt i livsløp, etnisitet og klasse. Målet med utredningsarbeidet er å legge grunnlaget for en helhetlig og kunnskapsbasert likestillingspolitikk for fremtiden. Utvalget ble bedt om å drøfte det prinsipielle utgangspunktet for norsk politikk for kjønnslikestilling, og likestillingspolitiske dilemmaer og utfordringer i et livsløps-, klasse- og etnisitetsperspektiv.

Utvalget startet arbeidet 1. august 2010. I mandatet var utvalget bedt om å levere sin utredning to år etter oppstart. I oktober 2010 fikk utvalget en presisering av mandatet knyttet til å utrede de eksisterende institusjonelle og organisatoriske rammene for likestillingsarbeid i offentlig regi på sentralt, regionalt og lokalt nivå. Denne delen av utvalgets arbeid skulle forseres. Utredningen **Struktur for likestilling** er utvalgets oppfølging av denne første delen av oppgaven.

Likestillingsutvalget vil levere sin andre utredning 1. august 2012.

Utvalgets mandat er:

I forbindelse med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets arbeid med gjennomgang av diskrimineringslovgivningen hadde departementet behov for en gjennomgang og vurdering av virkemiddelapparatet. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) ba utvalget i brev av 21. oktober 2010 om at enkeltelementer i Likestillingsutvalgets arbeid skulle forseres. Det ble gitt følgende presisering av utvalgets mandat:

Vi ber Likestillingsutvalget vurdere de eksisterende institusjonelle/organisatoriske rammene for likestillingsarbeid i offentlig regi på sentralt, regionalt og lokalt nivå og eventuelt fremme forslag om tiltak som kan videreutvikle og styrke den offentlige innsatsen.

Utvalget bes om å vurdere LDO sine roller og oppgaver særskilt, herunder blant annet: Fordeler og ulemper ved å samle pådriveroppgaver og håndhevingsoppgaver i en instans og fordeler og ulemper ved å legge lovhåndhevings- og tilsynsoppgaver til et ombud. Dette bør vurderes også i relasjon til andre type organisatoriske løsninger for denne type oppgaver.

Kompetansedelingen mellom Ombudet og Nemnda i forhold til lovhåndhevingsoppgavene, herunder gjennomslag i offentligheten for uttalelser og vedtak. En vurdering av LDOs oppgaver i forhold til tilsyn med at norsk rett og forvaltningspraksis samsvarer med internasjonale menneskerettslige forpliktelser. Det bes om en vurdering av hvordan dette tilsynet gjennomføres i dag og hvordan det eventuelt kan styrkes. Ulike modeller for å ivareta samarbeid og dialog mellom offentlige myndigheter og sivilt samfunn på likestillings- og diskrimineringsområdet samt partene i arbeidslivet. Vi ber Likestillingsutvalget indikere på et overordnet nivå administrative og økonomiske konsekvenser av eventuelle forslag.

(Fra NOU 2011:18 Struktur for likestilling)

Innledning

Når det gjelder detaljer, henvises det til NOU'en. I denne saksutredningen anses det som hensiktsmessig å gi et generelt overblikk over tema og problemstillinger.

Det er ikke kommunens ambisjon å uttale seg om alle forslagene i utredningen, slik at tema som berører Likestillings- og diskrimineringsombudet, og Likestillings- og diskrimineringsnemnda, ikke vil bli berørt.

Definisjon av likestilling

Den vanligste assosiasjonen i forbindelse med likestilling er kjønnslikestilling. Det er derfor nødvendig å presisere at utredningen definerer likestillingen bredt, og omfatter alle likestillings- og diskrimineringsgrunnlag. Dette er følgende områder:

- Funksjonsnedsettelse
- Etnisitet

- Religion
- Livssyn
- Politisk syn
- Medlemskap i fagorganisasjon
- Seksuell orientering
- Alder
- Kjønn

Mange opplever diskriminering på flere grunnlag og NOU'en understreker betydningen av å se nærmere på sammensatte diskrimineringsgrunnlag, spesielt kjønnsdiskriminering kombinert med ett eller flere av de de andre grunnlagene. Dette er en medvirkende årsak til at man ser behovet for å organisere likestillingsarbeidet på en måte som samler alle diskrimineringsgrunnlagene.

Vi støtter derfor forslaget om at et forbud mot sammensatt diskriminering tas inn i likestillingsloven og i de øvrige diskrimineringslovene.

Lovgrunnlag

Likestilling og vern mot diskriminering er regulert i flere lover.

-Likestillingsloven vedtatt i 1978 gir vern mot diskriminering på grunnlag av kjønn. Den trådte i kraft i 1979.

– I 1982 ble det innført et forbud i arbeidsmiljøloven mot å kreve at arbeidssøkere gir opplysninger om sitt forhold til politiske, religiøse eller kulturelle spørsmål. I 1998 ble forbudet utvidet til forbud mot å forskjellsbehandle arbeidssøkere på grunnlag av rase, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse, homofil legning eller samlivsform. I 2001 ble vernereglene i arbeidsmiljøloven styrket, med en ny § 54 A-M om likebehandling i arbeidslivet, og fra 2005 ble det innført et eget kapittel 13 om vern mot diskriminering på grunnlag av alder, politisk syn og seksuell orientering.

– Diskrimineringsloven gir vern mot diskriminering på grunnlag av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Den ble vedtatt i 2005 og trådte i kraft fra 1. januar 2006.

– Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven innførte vern mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Den ble vedtatt i 2008 og trådte i kraft fra 1. januar 2009.

– Det er også tatt inn forbud mot diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne og seksuell orientering i boliglovene (husleieloven, eierseksjonsloven, bustadbyggjelagslova og burettslagslova). Forbudsbestemmelsene i boliglovene ble vedtatt i 2003 og trådte i kraft 1. januar 2004.

Regjeringen har ikke planer om å fremme et lovforslag som samler alle disse paragrafene under en felles lov.

Dagens organisering:

Virkemiddelapparatet for likestillingsarbeidet består i dag av flere elementer:

- lovgivning og håndheving av disse
- oppfølging av aktivitetsplikten
- oppfølging av redegjørelsesplikten
- private og offentlige virksomheters ansvar som arbeidsgivere
- offentlige myndigheters ansvar som myndighetsutøver og tjenesteyter
- organiseringen av det offentlige likestillingsarbeidet

Ansvar for likestillingsarbeidet ligger i dag under Familie- likestilling og integreringsdepartementet. I tillegg har departementet delegert enkelte likestillingsoppgaver til Integrerings og mangfoldsdirektoratet og Barne- ungdomsdirektoratet. Ingen av

direktoratene har ansvar for likestilling på alle grunnlag, og ingen av dem har et særskilt fagansvar for kjønnslikestilling

- Likestillings- og diskrimineringsombudet håndhever diskrimineringslovene på alle grunnlag.
- Likestillingsnemnda har vedtaksmyndighet i klagesaker.
- Både ombudet og nemnda er selvstendige organer utenfor politisk instruks.
- Fylkesmannen har i oppgave å være pådriver overfor kommunene i arbeidet med å fremme likestilling, men er ikke tilført ressurser.

Ansvar er med andre ord spredt i tillegg til at mandat og virkemidler ikke alltid står i forhold til lovverk og ressurstildeling.

Utvalgets synspunkter og anbefalinger

Utvalget har flere forslag til endringer. Disse går på:

- den politiske styringen av likestillingsarbeidet,
- organiseringen av likestillingsarbeidet,
- styrking av likestillingsvernet gjennom endring av lovverket
- styrking av Likestilling og diskrimineringsombudet
- styrking av kompetansen til Likestillings- og diskrimineringsnemnda.

Disse forslagene har som konsekvens at virkemidlene justeres i form av organisatoriske endringer, endringer i lovtekster, økonomiske ressurser øremerket likestillingsarbeid samt styrking av kompetanse i de organer som skal arbeide med likestilling.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten

Aktivitetsplikten: I 2002 ble det i likestillingsloven fastsatt plikt for arbeidsgivere til å arbeide aktivt for kjønnslikestilling. I 2008 ble denne plikten utvidet til å gjelde etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne. Plikten gjelder både offentlige og private virksomheter. I tillegg har offentlige myndigheter aktivitetsplikt som gjelder rollen som myndighetsutøvere og i funksjonen som tjenesteutøver.

Redegjørelsesplikten: Arbeidsgivere har plikt til å redegjøre (i årsberetningen) for tiltak som er planlagt og gjennomført i virksomheten for å oppfylle aktivitetsplikten når det gjelder kjønn. I tillegg skal virksomheten redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling. Når det gjelder etnisitet, religion og funksjonsnedsettelse er det ikke plikt til å redegjøre for den faktiske tilstanden, men for planlagte og gjennomførte tiltak for å oppfylle aktivitetsplikten. I henhold til kommuneloven skal kommunene rapportere og redegjøre for likestillingstiltak på kjønn, etnisitet, religion og funksjonsnedsettelse.

Utvalget påpeker at utvidelsen av likestillingsarbeidet på 2000-tallet må følges opp i organisasjonene (som kommune) for å ha effekt. Av den grunn foreslås en bedre konkretisering i lovverket enn hva som er tilfellet i dag.

Høringsuttalelse fra Kristiansand kommune

Kristiansand kommune avgrensner sin uttalelse til enkelte av forslagene i NOUen, og vil avgi en generell uttalelse uten å gå i detaljer.

Denne saksutredningen har ikke som ambisjon å gjengi utredningen. De som ønsker å sette seg inn i utredningen vil finne den på papir eller på nett på følgende nettside:

<http://www.regjeringen.no/pages/35855059/PDFS/NOU201120110018000DDDPDFS.pdf>

Utvalgets forslag er kopiert fra utredningen og følger som trykt vedlegg uten kommentarer.

Kristiansand kommune støtter en satsing på likestillingsarbeid som omfatter alle diskrimineringsområder, og at alle disse samles under samme organisatoriske enhet. Dette kan også styrke arbeidet for kjønnsbasert likestilling. Dagens organisering har klare svakheter og en samling i ett felles direktorat under BLD slik utvalget foreslår, er en fornuftig løsning. En tydeligere politisk styring og forankring er hensiktsmessig når det også følges opp med økonomiske virkemidler.

Endringsforslag i aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere

Utvalget foreslår nye paragraf 1a og b i Likestillingsloven. Disse forslagene konkretiserer redegjørelses- og aktivitetsplikten. Når det gjelder redegjørelsesplikten kan denne gjøres på mange måter når det gjelder innhold og frekvens.

Utvalgets forslag til ny § 1a første ledd

Arbeidsgivere skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene innenfor sin virksomhet. Aktivitetsplikten omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, arbeidstid, herunder ufrivillig deltid, individuell tilrettelegging, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot seksuell trakassering og trakassering på grunn av kjønn.

Arbeidslivets organisasjoner har tilsvarende aktivitetsplikt innenfor sitt virkefelt.

I private virksomheter med minst 50 ansatte og offentlige virksomheter uavhengig av størrelse foreslår utvalget at likestillingslovens §1a første og tredje ledd skal lyde slik:

- a. fastsette mål for kjønnslikestillingsarbeidet,
- b. gjennomgå virksomhetens praksis og kultur for å identifisere barrierer for kjønnslikestilling, herunder ha oppmerksomhet på kjønnsdiskriminering i sammenheng med de andre diskrimineringsgrunnlagene etnisitet, religion, livssyn, alder, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne,
- c. utarbeide lønnsstatistikk fordelt etter til kjønn,
- d. kartlegge bruk av ufrivillig deltid innen virksomheten,
- e. forebygge diskriminering, seksuell trakassering og trakassering på grunn av kjønn,
- f. holde oversikt over fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet når det gjelder kjønnslikestilling, og
- g. sørge for at virksomheten driver systematisk arbeid på områdene i bokstav a-f.

Kongen kan fastsette nærmere plikter for virksomhetenes likestillingsarbeid i forskrift.

Utvalget går inn for at redegjørelsesplikten blir beholdt, og foreslår at likestillingsloven § 1 a fjerde ledd skal lyde slik:

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med denne loven.

Offentlige virksomheter som ikke er pliktige til å utarbeide årsberetning, skal gi tilsvarende redegjørelse i årsbudsjettet.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten for offentlig myndigheter

Utvalget foreslår at offentlige myndigheters aktivitetsplikt blir samlet i en ny bestemmelse i likestillingsloven §1 b:

Offentlige myndigheter skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene på alle samfunnsområder. Plikten gjelder for både myndighetsutøvelse og tjenesteyting.

Offentlige myndigheter skal

- a) fastsette mål for kjønnslikestillingsarbeidet,
- b) kartlegge tilstand og utfordringer når det gjelder barrierer for kjønnslikestilling, herunder ha oppmerksomhet på kjønnsdiskriminering i sammenheng med de andre diskrimineringsgrunnlagene etnisitet, religion, livssyn, alder, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne,
- c) holde oversikt over ansvar, oppgaver og myndighet når det gjelder kjønnslikestilling,
- d) der dette er relevant, forebygge diskriminering, seksuell trakassering og trakassering på grunn av kjønn, hat vold og kjønnsrelatert vold,
- e) motarbeide og bekjempe fordommer og stereotypier,
- f) sørge for at virksomheten driver systematisk arbeid på områdene a-e,

g) dokumentere tiltakene som følger av bokstav a-f.

Departementet, eller det organ departementet delegerer myndigheten til, skal føre tilsyn med og gi veiledning om offentlige myndigheters aktivitetsplikt.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet i aktivitetsplikten, og om veiledning og tilsyn med plikten.

Vurdering av forslag til ny § 1a og b

Slik § 1 a og b er utformet på generelt grunnlag, mener vi dette er relevant for kommunens likestillingsarbeid som arbeidsgiver og offentlig myndighet.

Redegjøringsplikten for arbeidsgivere i §1 a har utvilsomt en funksjon, men bør ikke bli særlig mer omfattende enn i dag. På noen områder mener vi at årlig rapportering ikke er nødvendig. Oppfølging av redegjøringsplikten krever ressurser, og den oppleves ikke alltid like meningsfull som for eksempel når det skal rapporteres hvert år på deltidsarbeid.

Kommunen vil understreke betydningen av at aktivitetsplikten får et positivt fortegn. §1 b, pkt g bør derfor ikke føre til en tidkrevende og detaljert redegjøringsplikt. Det er viktigere at statlig ressursbruk settes inn på aktivt likestillingsarbeid framfor gjennomgang av tusenvis av rapporter. Oppfølging av veiledning av kommuner og arbeidsgivere bør derfor være en mer hensiktsmessig ressursbruk.

Som offentlig myndighet har kommunen også et særskilt ansvar for likestillingsarbeid, og en styrking av kommunenes kompetanse her er nødvendig, spesielt når man skal følge opp likestillingsarbeidet på alle grunnlag. Støtte og oppfølging fra en statlig instans vil oppleves positivt.

Organisering av det statlige likestillingsarbeidet

Et direktorat som kan drive aktivt veiledningsarbeid overfor både offentlige og private arbeidsgivere på alle grunnlag anser vi som en velkommen styrking av likestillingsarbeidet. Forslaget om desentralisering av direktoratet støttes. Regional og lokal fagkompetanse vil ha en positiv effekt i forhold til kommunens pådriverfunksjon.

Det er likevel et åpent spørsmål om 5 regioner er tilstrekkelig med tanke på tilgjengelighet. I stedet for regionkontorer kan det tenkes at fylkesmannsembetene kan ivareta funksjonen som regionkontorene er tiltenkt. Utvalget har etter vår mening ikke vurdert dette grundig nok, men konkludert med at fylkesmennene pr i dag ikke har tilstrekkelig kapasitet. Her bør man drøfte hva som er mulig hvis kapasiteten økes, og vurdere fordeler og ulemper med å styrke fylkesmennene kontra et begrenset antall regionkontor. Et regionkontor gir mulighet for flere ansatte og dermed et større fagmiljø. Dette må veies opp mot fordelene ved en bedre forankring i det eksisterende statlige embetsverket. Etter vår mening bør dette utredes grundigere.

Lokalisering av regionkontorene

Utredningen tar ikke opp spørsmålet om lokalisering av regionkontorene. Dersom Regjeringen ikke vil legge likestillingsarbeidet til fylkesmennene, vil Kristiansand kommune foreslå at det legges et regionkontor på Sørlandet for å styrke likestillingsarbeidet i landsdelen.

Program for likestillingsarbeid

Utvalget foreslår et 10-årig program for å styrke det lokale likestillingsarbeidet. Dette er et nødvendig tiltak for å inkludere alle likestillings- og diskrimineringsgrunnlagene, spesielt hvis forslagene i §§ 1a og b vedtas. Kristiansand kommune støtter et slikt likestillingsprogram

som bør starte opp samtidig med nytt direktorat slik at direktoratet får gjennomslagskraft og nødvendige virkemidler fra første dag.

Sak 17/12: Erverv av grunn til Kjevik flyplass.

Vedlegg

Saksprotokoll

Brev fra advokat Kjell Bentestuen dat. 02.02.12

Avinors oppsummering av forhandlinger med grunneier

Kartskisse datert Kristiansand Eiendom 22.02.12

Dato: 22/2 - 2012
Saksnr.: 201200365-4
Arkivkode E: 611
Saksbehandler: Jon Holt

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
13.03.2012
21.03.2012

Erverv av grunn til Kjevik flyplass.

Sammendrag:

Avinor arbeider for tiden med utbedring av sikkerhetsområdet på Kristiansand lufthavn. Målet er å gjennomføre tiltak innen 1/10 -2012 som er fristen gitt av Luftfartstilsynet. Utover den grunn Avinor allerede eier, så berøres en privat eiendom. Det gjelder gnr 114 bnr 3 som eies av Hans Gunnar Benestad og som er et restareal mellom dagens rullebane og veien inn til flyplassen. Arealet som er på 3642 m2 og vises på kartskisse som følger saken som vedlegg 1.

Arealet har frem til i dag vært i bruk som jordbruksområde og er regulert til offentlig trafikkområde / lufthavn i reguleringsplan godkjent av Kristiansand kommune den 17/6-2009. Et grunnkjøp fra grunneier Benestad er helt nødvendig for å gjennomføre de planlagte sikkerhetstiltak, men Avinor har dessverre ikke lyktes med å få til en frivillig avtale. De forhandlingsforsøk som er gjort fra november 2010 er dokumentert i en skriftlig oppsummering fra Avinor. Se sakens vedlegg 2.

Avinor har nå bedt Kristiansand kommune om å gjennomføre ekspropriasjon av det private areal. Og for å rekke fristen satt av Luftfartstilsynet må det samtidig søkes om forhåndstiltredelse med hjemmel i oreigningslovens § 25. Bare på denne måten kan Avinor starte arbeidet innen 1 juni i år.

Kristiansand Eiendom har sendt varsel om ekspropriasjon til grunneier og hans advokat Kjell Bentestuen. Med særlig vekt på å oppfylle offentlige krav til sivil luftfart, vil et grunnerverv i henhold til reguleringsplan være "tvillaust mer til gagn enn til skade." Jfr. oreigningslovens § 2. Det er og sendt varsel om at kommunen vil søke fylkesmannen om forhåndstiltredelse av grunnen. Jfr. oreigningslovens § 25.

Kristiansand Eiendom har hatt et møte med grunneier og hans advokat for å gjøre en selvstendig vurdering av partenes krav. Avinor har gitt et endelig tilbud på kr.125.000,-, og dette mener motparten ikke er i nærheten av en rimelig betaling. Advokat Bentestuen mener Benestads eiendom har et potensial for utleie til parkering for flypassasjerer. Men også parkering til egen bruk tilknyttet 4 båtplasser ved Topdalselva må erstattes. Salg av matjord fra parsellen som skal erverves må og trekkes inn i forhandlingene ifølge Bentestuen. I tillegg kreves det et erstatningsbeløp på kr.500.000,-. En oppsummering av samtlige krav fra grunneier fremgår av brev datert 2. februar i år fra advokaten. Se vedlegg 3.

Etter Avinors mening er grunneiers krav helt uakseptable. Parkering på arealet er i strid med gjeldende klausulering for flyplassen og Statens vegvesen er negativ til slik parkering. Fjerning av matjord vil og gjøre arbeidene dyrere for Avinor. Jorden måtte erstattes av andre masser for å gi landskapet en tilfredsstillende utforming. Og pengekravet på kr.500.000,- er altfor høyt.

Kristiansand Eiendom mener det ikke er mulig å nå frem til en frivillig avtale. Avinor har tilbudt et avtaleskjønn slik at en belastende ekspropriasjon kan unngås. Benestad har da fått tilbud om at erstatningskravet kan avgjøres av skjønsretten og at Avinor betaler hans advokatutgifter og alle saksomkostninger. Men dette er ikke akseptert. Forhandlinger førte ikke frem og vilkårene for ekspropriasjon skulle være oppfylt. Motsetningen mellom partene dreier seg om verdivurdering, og Kristiansand Eiendom mener i likhet med Avinor at grunneiers krav er urimelig.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune vedtar med hjemmel i plan- og bygningslovens § 16 -2 ekspropriasjon av ubebygd del av gnr 114, bnr 3 ved Kjevik flyplass.
2. Kristiansand kommune søker fylkesmannen om forhåndstiltredelse til eiendommen i medhold av oteigningslovens § 25.

Ragnar Evensen

Hans Christian Gram

Trykte vedlegg: Kartskisse datert Kristiansand Eiendom 22/2 -2012.
Avinors oppsummering av forhandlinger med grunneier.
Brev fra advokat Kjell Bentestuen datert 2/2 -2012.

Utrykte vedlegg: Ingen